

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Pfizer και Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών: Ισχυρή συμμαχία με στόχο την 'Προαγωγή της Επιστήμης'

23.10.2019

Την επίσημη έναρξη του προγράμματος 'Προαγωγή της Επιστήμης – **Advancing Science**', ανακοίνωσαν σήμερα, Τετάρτη 23 Οκτωβρίου, η **Pfizer** και το **Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών** σε συνέντευξη Τύπου που παρέθεσαν στο κατάμεστο Αμφιθέατρο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών.

Το πρόγραμμα 'Προαγωγή της Επιστήμης' έχει απώτερο στόχο την υποστήριξη της έρευνας αιχμής και την ενίσχυση νέων επιστημόνων από το χώρο της Υγείας καθώς και την αντιστροφή της τάσης του brain drain. Το πρόγραμμα βασίζεται σε δύο πυλώνες: α) τη θεσμοθέτηση **υποτροφιών Pfizer** για την **οικονομική ενίσχυση μεταπτυχιακών φοιτητών του ΔΠΜΣ «Βιοεπιχειρείν»** και β) τη θεσμοθέτηση **υποτροφιών Pfizer**, για την υλοποίηση έρευνας σε θέματα υγείας. Το εν λόγω πρόγραμμα αποτελεί καρπό ωρίμανσης του συμφώνου συνεργασίας (MoU) και της συνεργασίας που ξεκίνησε μεταξύ της Pfizer και του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών στις 9 Σεπτεμβρίου του 2018.

Συγκεκριμένα:

α) Υποτροφίες Pfizer για την οικονομική ενίσχυση μεταπτυχιακών φοιτητών του ΔΠΜΣ «Βιοεπιχειρείν»

Πρόκειται για το Διδρυματικό Προγράμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) «Βιοεπιχειρείν», μεταξύ του Ινστιτούτου Χημικής Βιολογίας του **Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών** και του Τμήματος Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας του **Πανεπιστημίου Θεσσαλίας**.

Το πρόγραμμα έχει στόχο τη διασύνδεση της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης με την επιχειρηματικότητα και στοχεύει στην προετοιμασία των αυριανών στελεχών ελληνικών και ξένων βιοτεχνολογικών επιχειρήσεων. Η διασύνδεση αυτή επιτυγχάνεται μέσα από την ανάπτυξη δεξιοτήτων στην διοίκηση επιχειρήσεων, με παράλληλη παροχή εξειδικευμένων γνώσεων στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Η υποτροφία της Pfizer θα απονέμεται σε τρεις (3) φοιτητές ετησίως για τα επόμενα 3 έτη (2019 -2021) και θα καλύπτει το σύνολο των διδάκτρων του ΔΠΜΣ (4.500 €).

Για τη διεκδίκηση της υποτροφίας της Pfizer, δικαίωμα συμμετοχής έχουν όλοι οι φοιτητές που έχουν επιλεγεί για φοίτηση στο ΔΠΜΣ «Βιοεπιχειρείν» σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής, όπως αυτά καθορίζονται από την εκάστοτε πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων του προγράμματος που ανακοινώνεται την άνοιξη κάθε ημερολογιακού έτους και τοποθετείται στο τελευταίο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου. Η Επιτροπή Αξιολόγησης των υποψηφίων απαρτίζεται από τα εκάστοτε μέλη της Ειδικής Διδρυματικής Επιτροπής του ΔΠΜΣ «Βιοεπιχειρείν» (7μελής επιτροπή).

β) Υποτροφίες Pfizer για την υλοποίηση έρευνας σε θέματα υγείας

Ο δεύτερος πυλώνας της συνεργασίας Pfizer-EIE έχει στόχο την ενίσχυση της έρευνας και την προαγωγή των επιστημών υγείας μέσα από τη θεσμοθέτηση υποτροφιών (Pfizer Fellowship) για την υλοποίηση έρευνας σε θέματα υγείας.

Δικαίωμα συμμετοχής για τη διεκδίκηση της υποτροφίας Pfizer Fellowship - EIE έχουν όλοι οι υποψήφιοι διδάκτορες ή μεταδιδακτορικοί ερευνητές που ενδιαφέρονται να συνεργαστούν με το EIE, έχουν επιλέξει αντικείμενο από τον ευρύτερο χώρο της υγείας

συναφές με τις ερευνητικές δράσεις του ΕΙΕ και πληρούν τα κριτήρια επιλογής όπως αυτά καθορίζονται από την εκάστοτε πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (ΕΙΕ).

Η υποτροφία Pfizer Fellowship θα απονέμεται σε δύο (2) υποψήφιους διδάκτορες ή μεταδιδακτορικούς ερευνητές, ετησίως για τα επόμενα 3 έτη (2019 -2021). Το ύψος της κάθε υποτροφίας αφορά στην κάλυψη της απασχόλησης του υποψήφιου/ας διδάκτορα στο ΕΙΕ με απόδοση του ετήσιου συνολικού ποσού. Η εν λόγω υποτροφία θα έχει ελάχιστη διάρκεια ένα έτος και μέγιστη τα δύο έτη.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης των υποψηφίων απαρτίζεται από 3 μέλη και ειδικότερα τα εκάστοτε μέλη που θα καταλαμβάνουν τις ακόλουθες θέσεις στο ΕΙΕ:

- ο Διευθυντής του ΕΙΕ
- ο Διευθυντής του ΙΧΒ
- ο Πρόεδρος ΕΣ του ΙΧΒ ή ο Επιστημονικός Υπεύθυνος τυχόν άλλης ερευνητικής ομάδας/δομής που θα υλοποιεί έρευνα για την υγεία.

Τόσο για την οικονομική ενίσχυση από τη Pfizer των μεταπτυχιακών φοιτητών του ΔΠΜΣ «Βιοεπιχειρείν» όσο και για τις υποτροφίες (Pfizer Fellowship) για την υλοποίηση έρευνας σε θέματα υγείας, τα κριτήρια επιλογής βασίζονται στην ακαδημαϊκή αριστεία, τη διάθεση συμβολής στην ερευνητική δραστηριότητα και στην κοινωνική ευαισθησία. Συγκεκριμένα τα κριτήρια είναι: Βαθμός πτυχίου=10 μόρια, επιστολή κινήτρων=25 μόρια, συνέντευξη από την επιτροπή επιλογής=25 μόρια και οικονομικά και κοινωνικά κριτήρια όπως αυτά ορίζονται στο ΦΕΚ τεύχος Β /10 Μαΐου 2018 Αρ. 1625 περί των όρων και της διαδικασίας επιλογής για τη χορήγηση προπτυχιακών υποτροφιών από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Τέλος, η ενημέρωση της φοιτητικής και της ακαδημαϊκής κοινότητας, καθώς και κάθε ενδιαφερομένου, γίνεται με δελτία τύπου σε ΜΜΕ, με αναρτήσεις στην ιστοσελίδα του ΕΙΕ, και σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, Twitter, LinkedIn).

Το συνολικό ποσό των παραπάνω υποτροφιών Pfizer (ΔΠΜΣ «Βιοεπιχειρείν» και υποτροφίες Pfizer Fellowship) ανέρχεται στα 125.000 ευρώ.

Ο Υφυπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Βουλευτής Κορινθίας, κ. Χρήστος Δήμας ο οποίος έδωσε το παρών στη συνέντευξη Τύπου, ανέφερε μεταξύ άλλων στο σύντομο χαιρετισμό του: *«Η επένδυση στην Έρευνα και στην Καινοτομία αποτελεί κεντρική στρατηγική προτεραιότητα για ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμο, στηριζόμενο στη γνώση και την αξιοποίησή της μέσα από την παραγωγή υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντων και υπηρεσιών. Για εμάς, στόχος είναι η Ελλάδα να γίνει κόμβος Έρευνας και Καινοτομίας τα επόμενα χρόνια. Στηρίζουμε λοιπόν κάθε συνέργεια ιδιωτικών και δημόσιων φορέων που κινούνται προς αυτή την κατεύθυνση και συμβάλλουν στην ανάσχεση του brain gain. Η πατρίδα μας έχει ανάγκη από πρωτοβουλίες που θα αναδείξουν ένα νέο, παραγωγικό πρότυπο και από την πλευρά μας θα συμβάλλουμε προς αυτή την κατεύθυνση με κάθε εφικτό μέσο».*

Με αφορμή την έναρξη της συνεργασίας, ο **Δρ. Βασίλης Γρηγορίου, Διευθυντής και Πρόεδρος του ΕΙΕ**, δήλωσε ανάμεσα σε άλλα: *«Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών είναι ένα από τα μεγαλύτερα ερευνητικά κέντρα της χώρας και στα περισσότερα από 60 χρόνια λειτουργίας του έχει προσφέρει πολλά στην ελληνική έρευνα. Σήμερα είναι μια σημαντική μέρα για το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Σήμερα, είμαστε σε θέση να ανακοινώσουμε την έναρξη μιας συνεργασίας την οποία σχεδιάζουμε από κοινού με τη Pfizer εδώ και περίπου ένα χρόνο. Και στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω την Pfizer γιατί στέκεται πραγματικός αρωγός για ένα καλύτερο και υγιέστερο μέλλον για όλους. Γιατί, όπως κι εμείς, έτσι και οι άνθρωποι της πιστεύουν ότι συνδέοντας την έρευνα σε θέματα υγείας με την επιχειρηματικότητα πετυχαίνουμε πολλούς περισσότερους από τους προφανείς στόχους: εμπεδώνουμε σωστές νοοτροπίες αναφορικά με τις δυνατότητες καριέρας των νέων ερευνητών, φέρνουμε τα αποτελέσματα της έρευνας πιο κοντά στην κοινωνία και παρέχουμε ένα κίνητρο για την ανάσχεση του brain drain. Θεωρώ ότι τέτοιου είδους*

συνέργειες και συνεργασίες μπορούν να μας κάνουν όλους λίγο πιο αισιόδοξους για το μέλλον της κοινωνίας μας και της χώρας μας γενικότερα».

Από την πλευρά του, ο **Πρόεδρος και Διευθύνοντας Σύμβουλος της Pfizer Hellas, κ. Ζαχαρίας Ραγκούσης** έκανε την εξής δήλωση: *«Για εμάς στη Pfizer, η έρευνα και η προαγωγή της επιστήμης αποτελεί το μέσο για την επίτευξη του σκοπού μας: καινοτομούμε, για να αλλάξουμε τις ζωές των ασθενών*

Αυτός ο στόχος αφορά την ερευνητική και επιστημονική κοινότητα, αλλά αφορά και την κοινωνία ολόκληρη. Το πρόγραμμα της οικονομικής υποστήριξης, την εκκίνηση του οποίου έχουμε τη χαρά να ανακοινώνουμε σήμερα, δίνει την ευκαιρία σε ταλαντούχους ανθρώπους, να εκπληρώσουν τα όνειρά τους, να παραμείνουν στη χώρα μας, να ολοκληρώσουν τις σπουδές και την έρευνά τους αλλά και να διαθέσουν την τεχνογνωσία τους στην ανάπτυξη της καινοτομίας στην Ελλάδα.

Στο πρόσωπο του ΕΙΕ έχουμε βρει έναν αξιόπιστο σύμμαχο με τις ίδιες ευαισθησίες και την ίδια στόχευση. Είμαστε στην ευχάριστη θέση να συνεργαζόμαστε μαζί τους γιατί αποτελεί εχέγγυο ποιοτικής ερευνητικής διαχείρισης και αξιοπιστίας».

Ο Διευθυντής του Ινστιτούτου Χημικής Βιολογίας, κ. Αλέξανδρος Πιντζας σημείωσε μεταξύ άλλων:

«Το Ινστιτούτο Χημικής Βιολογίας (ΙΧΒ) του ΕΙΕ λειτουργεί ως πόλος καινοτομίας στη Χημική Βιολογία στη βάση του τριπτύχου διεπιστημονικότητα-καινοτομικότητα-αριστεία. Το ΙΧΒ φιλοδοξεί να παίξει ένα ρόλο μονάδας-αιχμής, μοναδικό σε εθνικό αλλά σημαντικό και σε διεθνές επίπεδο, στην έρευνα για την ανακάλυψη και ανάπτυξη φαρμάκων και βιοτεχνολογικών προϊόντων. Στην Ελλάδα, δεν υπάρχει Ινστιτούτο με ανάλογες δυνατότητες που να συνδυάζει αφενός την βιολογική έρευνα αιχμής και αφετέρου στην οργανική και φαρμακευτική χημεία για την ολοκληρωμένη διεπιστημονική προσέγγιση στην πρόληψη και θεραπεία ασθενειών.

Οι επιμέρους αναπτυξιακοί στόχοι του ΙΧΒ/ΕΙΕ περιλαμβάνουν: στενές συνεργασίες με φαρμακευτικές εταιρείες και την ενίσχυση των δραστηριοτήτων του Ινστιτούτου στους τομείς της εκπαίδευσης/κατάρτισης. Στο πλαίσιο αυτό, ερευνητές του ΙΧΒ/ΕΙΕ δημιούργησαν το πρωτοποριακό Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «ΒΙΟΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ» με αντίστοιχους συναδέλφους από το Τμήμα Βιοχημείας & Βιοτεχνολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Η σημερινή έναρξη της συνεργασίας με την πολύ σημαντική φαρμακευτική εταιρεία Pfizer, σηματοδοτεί μία ευχάριστη εξέλιξη και επένδυση για το μέλλον.»

Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών «Βιοεπιχειρείν», κ. Ζωγράφος Σπύρος υπογράμμισε: «Το Βιοεπιχειρείν είναι ένα πρωτοποριακό μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, με τη σύμπραξη ενός ακαδημαϊκού και ενός ερευνητικού φορέα, το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Είναι το πρώτο και μοναδικό μεταπτυχιακό στην Ελλάδα, που έχει ως σκοπό να ενισχύσει τις δεξιότητες των βιοεπιστημόνων που παράγει το Ελληνικό σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης, προσαρμόζοντας αυτές στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς. Το ΠΜΣ επιδιώκει να δημιουργήσει μια ισχυρή διασύνδεση μεταξύ της υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης και των ζητούμενων δεξιοτήτων στις βιοτεχνολογικές επιχειρήσεις. Οι φοιτητές του Βιοεπιχειρείν έρχονται σε επαφή με την αληθινή επιχειρηματικότητα και κατανοούν τη λειτουργία μιας επιχείρησης και του ενεργού ρόλου του στελέχους στην επίτευξη καινοτομίας και διεθνούς ανταγωνιστικότητας. Παρόλο που μετρά λίγα χρόνια από την ίδρυσή του, η **σταδιοδρομία των αποφοίτων του Βιοεπιχειρείν αποτελεί τη μεγαλύτερή του αναγνώριση. Το 54% των αποφοίτων μας απασχολείται σήμερα σε ιδιωτικές βιοτεχνολογικές επιχειρήσεις, ενώ το 20% εργάζεται σε ακαδημαϊκά ερευνητικά προγράμματα. Οι υποτροφίες Pfizer αποτελούν ψήφο εμπιστοσύνης στο όραμά μας να συμβάλουμε στην ανάγκη στελέχωσης υφιστάμενων και νέων επιχειρήσεων υψηλής έντασης γνώσης σε τομείς όπου η χώρα διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα.»**

Για περισσότερες πληροφορίες:

Ελένη Μαρκοπούλου, ΕΙΕ, τηλ.: 2107273535
Δημήτρης Θερριός, Pfizer, τηλ.: 210 6785943
Ευάγγελος Αντωνάτος, Admore, τηλ. : 210 6100661

Σχετικές Πληροφορίες**Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών**

Το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (ΕΙΕ) είναι ένα από τα μεγαλύτερα ερευνητικά κέντρα της χώρας. Είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, το οποίο ιδρύθηκε το 1958 και εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Το ΕΙΕ αποτελεί θεσμό εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης της ελληνικής επιστήμης και κοινωνίας, με πρωτοπόρο ερευνητικό έργο που εξασφαλίζει την επιστημονική πρόοδο, ενθαρρύνει την εξωστρέφεια και προάγει τη διεθνή παρουσία της χώρας. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Ιδρύματος αποτελεί η συνύπαρξη Ανθρωπιστικών και Θετικών Ινστιτούτων, το οποίο αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα για τη διασφάλιση διεπιστημονικής προσέγγισης σε ποικίλα ερευνητικά πεδία και το οποίο θέτει το ΕΙΕ στο επίπεδο ανάλογων διεθνούς φήμης οργανισμών του εξωτερικού όπως το CNRS στη Γαλλία και η Αυστριακή Ακαδημία Επιστημών.

Σήμερα, το ΕΙΕ απαρτίζεται από τα ακόλουθα ερευνητικά Ινστιτούτα:

- Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών (ΙΙΕ)
- Ινστιτούτο Χημικής Βιολογίας (ΙΧΒ/ΕΙΕ)
- Ινστιτούτο Θεωρητικής και Φυσικής Χημείας (ΙΘΦΧ/ΕΙΕ)

Θέματα υγείας εμπίπτουν στις κύριες ερευνητικές προτεραιότητες του ΙΧΒ/ΕΙΕ το οποίο συμβάλλει καθοριστικά τόσο στην ανάπτυξη της έρευνας για την αντιμετώπιση εκφυλιστικών νοσημάτων με έμφαση στον καρκίνο και στη γήρανση, όσο και στην ανάπτυξη νέων φαρμάκων και εξατομικευμένων θεραπειών για αυτά. Παράλληλα, το ΙΘΦΧ αναπτύσσει νέα γνώση στον ευρύτερο τομέα των υλικών και της φωτονικής, με εφαρμογές στον τομέα της υγείας. Τα δύο Ινστιτούτα Θετικών Επιστημών του ΕΙΕ, έχουν καταξιωθεί στους επιμέρους τομείς τους, ενώ ταυτόχρονα, στο πλαίσιο των στρατηγικών επιλογών του Ιδρύματος, αξιοποιούν ενεργά τις δυνατότητες συνέργειας που προσφέρονται από τη χωροταξική και επιστημονική τους γειτνίαση.

Σχετικά με τη Pfizer Inc: Breakthroughs that change patients' lives

Στη Pfizer, χρησιμοποιούμε την επιστήμη και τους παγκόσμιους πόρους μας για τη βελτίωση της υγείας και της ευεξίας σε κάθε στάδιο της ζωής. Εργαζόμαστε για να θέσουμε τα πρότυπα όσον αφορά την ποιότητα, την ασφάλεια και την αξία στην ανακάλυψη, ανάπτυξη και παραγωγή φαρμάκων. Το διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο προϊόντων υγείας που διαθέτουμε, περιλαμβάνει βιολογικά φάρμακα, φάρμακα μικρών μορίων, εμβόλια, καθώς και πολλά από τα πιο γνωστά παγκοσμίως, προϊόντα προσωπικής υγιεινής και φροντίδας.

Οι συνεργάτες της Pfizer στις αναπτυσσόμενες και τις αναπτυσσόμενες χώρες ασχολούνται καθημερινά με την προώθηση της καλής υγείας, της πρόληψης, της αντιμετώπισης και θεραπείας των ασθενειών που αποτελούν πρόκληση για την εποχή μας. Συνεπείς με την ευθύνη μας ως παγκόσμια πρωτοπόρος βιο-φαρμακευτική εταιρία, συνεργαζόμαστε με κυβερνητικούς και τοπικούς φορείς για τη βελτίωση της πρόσβασης σε αξιόπιστη, οικονομικά προσιτή υγειονομική περίθαλψη σε όλο τον κόσμο. Για περισσότερα από 150 χρόνια, η Pfizer εργάζεται για να κάνει τη διαφορά για όλους όσους βασίζονται σε εμάς.

Για να μάθετε περισσότερα σχετικά με τις δεσμεύσεις μας, παρακαλούμε επισκεφθείτε τη διεύθυνση www.pfizer.gr

Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Βιοεπιχειρείν»

Το «Βιοεπιχειρείν» αποτελεί το πρώτο Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ) στην Ελλάδα, το οποίο διοργανώνεται από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (ΑΕΙ) και, συγκεκριμένα, το Τμήμα Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας από κοινού με ερευνητικό κέντρο που είναι το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, μέσω του Ινστιτούτου Χημικής Βιολογίας.

Ο στόχος του Δ.Π.Μ.Σ "Βιοεπιχειρείν" είναι η διασύνδεση της ακαδημαϊκής εκπαίδευσης με την επιχειρηματική πρακτική. Έτσι, το πρόγραμμα προετοιμάζει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του για μια καριέρα στον κόσμο των επιχειρήσεων με εξειδίκευση στο χώρο της βιοτεχνολογίας. Οι φοιτητές αποκτούν γνώσεις γύρω από τις βιοχημικές διεργασίες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή χρήσιμων και εμπορικά αξιοποιήσιμων προϊόντων και υπηρεσιών, ενώ παράλληλα βελτιώνουν τις δεξιότητές τους στον τομέα των οικονομικών επιστημών και της διοίκησης επιχειρήσεων, γνώσεων απαραίτητων για κάθε επιτυχημένο επιχειρηματικό εγχείρημα.

Το "Βιοεπιχειρείν" είναι το μοναδικό Π.Μ.Σ. στην Ελλάδα που συνδυάζει την εκπαίδευση των φοιτητών σε διακριτούς αλλά συμπληρωματικούς τομείς των βιοεπιστημών και οικονομικών σπουδών για την προώθηση της επιχειρηματικότητας. Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει μαθήματα που αφορούν την εξοικείωση των φοιτητών σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας με επιχειρηματικές εφαρμογές στους τομείς: φαρμάκων και υγείας, τροφίμων και διατροφής, περιβαλλοντικής βιοτεχνολογίας και βιοχημικής και μοριακής διαγνωστικής σε συνδυασμό με μαθήματα που αφορούν την απόκτηση δεξιοτήτων διαχείρισης διαδικασιών οργάνωσης και διοίκησης επιχειρηματικών μονάδων: εισαγωγή στην επιχειρηματικότητα, νομικό πλαίσιο για βιοεπιχειρήσεις - πιστοποίηση, πηγές χρηματοδότησης και έρευνα, σχεδίαση και υλοποίηση επιχειρηματικών σχεδίων.